

'Hedef Milli Para İle Tasarrufun Teşvik Edilmesi'

Türkiye Bankalar Birliği Başkanı Aydın, mevduat getirisine vergi düzenlemesine ilişkin, “Bu düzenlemedeki temel hedef, milli para ile tasarrufun teşvik edilmesi.” dedi. - 06.09.2018

BELGİN YAKIŞAN MUTLU

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Başkanı Hüseyin Aydın, mevduat getirisine vergi düzenlemesinde temel hedefin, milli para ile tasarrufun teşvik edilmesi olduğunu belirterek, “Düzenlemenin, banka bilançolarının para birimleri itibarıyla zaman içinde dengeye gelmesi ve dolarizasyonun belirli ölçülerde azaltılması yönünde de katkısı olacağını düşünüyorum.” dedi.

AA muhabirinin sorularını yanıtlayan Aydın, geçen hafta yapılan düzenleme ile Türk lirası mevduatlarının faiz getirisinden yapılan vergi kesintisinin düşürüldüğünü, döviz mevduatlarında ise artırıldığını anımsattı.

Aydın, yeni düzenlemeyle TL mevduat sahiplerine cari faiz oranlarından yaklaşık 2 puan daha yüksek getiri imkanı sağlandığını aktararak, ayrıca bir yıl ve daha uzun vadeli TL mevduatta gelir vergisi stopaj oranının sıfıra indirildiğini söyledi.

Öte yandan, yabancı para mevduatı getirisinin, artırılan vergi oranlarıyla cüzi de olsa daha düşük olacağına işaret eden Aydın, “Bu düzenlemedeki temel hedef, milli para ile tasarrufun teşvik edilmesi. Hem milli parayla tasarruf, hem de milli parayla daha uzun vadeli tasarruf destekleniyor. Düzenleme sayesinde, TL mevduat sahipleri faiz oranlarını yukarıya çekmeden daha iyi getiri imkanı elde etmiş olacak. Böylece, dolaylı olarak kredi faizleri üzerindeki baskı da kısmen azalacaktır.” diye konuştu.

“(Kamu vergisi) Dolaylı gelir etkisi, doğrudan gelir kaybından fazla olacak”

Hüseyin Aydın, düzenlemenin, kamunun vergi gelirlerinde hangi miktarda azalma getireceği konusuna da değinerek, şunları kaydetti:

“Mevcut verilere bakarak bu sorunun cevabını vermek mümkün, ancak bu yanıltıcı olabilir. Burada mevduat sahibinin davranışı önemli. Amaç hasıl olur ve mevduat sahibi daha uzun vadeyi tercih ederse dolaylı gelir etkisinin, doğrudan gelir kaybından daha fazla olacağını düşünüyorum. Çünkü uzun dönem beklentilerde iyileşme oldukça enflasyon ve beraberinde faiz oranlarında da aşağı yönlü bir seyir gerçekleşecektir. Toplam fayda artacaktır.

Mevduat sahibinin yabancı paradan TL'ye geçişinin bu düzenlemenin de etkisiyle artması durumunda, kurlar üzerindeki baskı azalacağı için yine faiz oranlarında aşağı yönlü bir düşüşe katkı sağlanmış olacaktır. Buna ek olarak düşen döviz kuru ve güçlenen TL, enflasyonun gerilemesinde etkili olacak ve bu da nominal faiz oranlarının düşüşüyle sonuçlanacaktır. Yine toplam fayda yüksek olacak.”

Aydın, kredi faiz oranları üzerinde yukarı yönlü baskı azalırsa kredi borçlularının finansman yükünün artmayacağını ve ekonomik faaliyetin olumlu etkileneceğini dile getirdi.

Mevduatta daha uzun vadenin, bankaların vade uyumsuzluğunun ve faiz riskinin daha etkin yönetilmesine imkan vereceğini vurgulayan Aydın, “Böylelikle bankaların vade uyumsuzluğunu azaltmak için yurtdışından uzun vadeli borçlanma ihtiyacı azalacaktır. Günün sonunda kamu vergi gelirlerinde oluşması muhtemel azalışın külfeti, anlattığımız (elde edilecek) nimetlerin toplamından görece çok daha az olacağını söylemek gerekir.” ifadelerini kullandı.

“Düzenleme bilançodaki para birimi dağılımına olumlu yansıyacak”

TBB Başkanı Aydın, mevduat getirisine vergi düzenlemesinin, mevduat ve kredinin para birimlerine dağılımı üzerinde nasıl bir etki yaratacağına ilişkin de değerlendirmelerde bulundu.

Yeni düzenlemenin bilançodaki para birimi dağılımına da zaman içinde olumlu yansıyacağını anlatan Aydın, şunları kaydetti:

“Bilançolarımızda hali hazırda yabancı para cinsinden mevduatın döviz kredilerinden daha yüksek olduğunu biliyoruz. Yabancı para cinsinden mevduat/döviz kredisi rasyosu

yaklaşık yüzde 90 seviyesindedir. Üstelik mevduat dışı kaynakların çok önemli bir kısmı da yabancı para cinsinden. Bu da beraberinde, aktifin ağırlıklı olarak TL olması nedeniyle swap ihtiyacını doğurmaktadır. Bu düzenleme, söz konusu dengesizliğin de belirli ölçülerde giderilmesine imkan sağlayabilir. Bu düzenlemenin, banka bilançolarının para birimleri itibarıyla zaman içinde dengeye gelmesi ve dolarizasyonun belirli ölçülerde azaltılması yönünde de katkısı olacağını düşünüyorum.”

Aydın, mevduat gelirlerinden alınan stopaja ilişkin yeni düzenlemenin 3 ay süreli olduğunu anımsatarak, uygulama sonrası gelişmelerin görülmek isteneceğini ve etki analizlerinin yapılacağını ifade etti.

Bu sürenin uzatılmasının, bakanlık tarafından değerlendirilebileceğini aktaran Aydın, “Uzatılma ihtimalinin var olduğunu düşünüyorum.” dedi.

“Döviz kredileri düzenlemesi, döviz talebi yoluyla kur baskısını sınırlayacak”

Hüseyin Aydın, bir süre önce döviz kredilerine ilişkin yapılan düzenlemeye dair de görüşlerini paylaştı.

Türkiye'de bireylerin döviz veya dövize endeksli kredi kullanmasının yasak olduğunu aktaran Aydın, mayısta yapılan düzenlemeyle belirli istisnalar dışında, kredi bakiyesi 15 milyon doların altında olan şirketlere döviz gelirleriyle orantılı büyüklükte döviz kredi kullandırılması sınırının getirildiğini anlattı.

Aydın, kredi bakiyesi 15 milyon doların altında olan şirketlerin, döviz gelirleri yoksa döviz kredisi kullanamayacağını anımsatarak, şöyle devam etti:

“Ayrıca her durumda dövize endeksli krediler yasaklandı. Düzenlemeden sonra, bu nitelikteki işletmeler bu tür kredilerini vadesinde kapatacak veya TL'ye dönecek. Mayıstan sonra kurlar düşükken bu tür kredilerini kapatan veya TL'ye dönenler açısından durum oldukça makul bir düzeye gelmiştir. Merkez Bankası, ağustos sonunda yaptığı bir duyuruyla bu uygulamaya açıklık getirmiştir. Bu düzenlemeyle döviz kredisi bakiyesi 15 milyon doların altında olan işletmelerin döviz kredileri veya dövize endeksli kredileriyle ilgili kredi anapara tutarında bir artış yapılmaması kaydıyla temdit/vade uzatımı/ödeme planı değişikliklerin yapılması mümkün kılınmıştır. Bunun anlamı, anapara ve borç toplamı 15 milyon doların altında kalmak üzere döviz cinsinden ve dövize endeksli kredilerin orijinal nitelikleri ile yapılandırılabilir. Böylece bu tür borcu olan işletmeler cari döviz kurundan dövize dönmek zorunda kalmayacak. Bu durum döviz talebi yoluyla döviz kuru üzerinde baskıyı sınırlandıracaktır.”

“KOBİ'ler krediyi KGF kefaleti ile kullanacak”

TBB Başkanı Hüseyin Aydın, geçen hafta “Birlikte Kazanacağız” sloganıyla uygulamaya alınan projeye ilişkin bilgi vererek, nefes kredisi adı altında daha önce iki kez KOBİ finansmanına yönelik Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile çalışma yürüttüklerini anımsattı.

Bu çalışmalarda yaklaşık 70 bin KOBİ'ye toplam 10 milyar liralık uygun faiz oranlarıyla kredi kullandırıldığını aktaran Aydın, ilk iki uygulamada kamu bankalarının ağırlıklı olduğuna dikkati çekti.

Aydın, yeni uygulamada krediye katılan bankaların ise Ziraat Bankası, İş Bankası, Garanti Bankası, Yapı Kredi Bankası, Halk Bankası, Vakıfbank, Vakıf Katılım Bankası ve Ziraat Katılım Bankası olduğuna işaret etti.

Uygulamanın son derece basit ve yalın olduğunu vurgulayan Aydın, konuşmasını şöyle tamamladı:

“Bu çalışma ile KOBİ'lerimizin finansmana erişimini kolaylaştırmak ve işletme sermayesi ihtiyaçlarına daha uygun bir maliyetle finansman sağlamak amaçlanmıştır. KOBİ'lerimizin teminat zorlukları dikkate alınarak krediler KGF kefaleti ile kullandırılacaktır. Krediden tüm KOBİ'lerimiz faydalanabilecektir. Firma bazında azami 200 bin lira kullandırılacaktır. Çok geniş bir müşteri kitlesinin uygulamadan faydalanması amaçlanmıştır. Krediler 6 ay ödemesiz dönemli olmak üzere toplam 18 ay vadelidir. Kredinin faizi aylık yüzde 1,85 yıllık yüzde 22 civarında olacaktır.”

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA